

Otázky a příklady – dědické právo I.

Doc. JUDr. Kateřina Ronovská

Otázky:

- 1. Jaké účinky má smrt? Co je to za právní skutečnost? Jak rozumíte římskoprávní parémii: „Mors certa, hora inceta“).**
- 2. Která práva typicky zanikají smrtí člověka?**
- 3. Vysvětlete pojmy: dědické právo v objektivním a subjektivním smyslu, testovací svoboda, pozůstalost, univerzální a singulární sukcese, zůstavitel, reprezentace, akrescence, kolace.**
- 4. Jaké znáte základní principy dědického práva. Které stojí v „kolizi“ a jak se tato kolize řeší?**
- 5. Jak se obecný princip autonomie vůle projevuje v dědickém právu (na straně zůstavitele a na straně dědice?**
- 6. Jaké jsou předpoklady dědění?**
- 7. Co je to dědická způsobilost?**
- 8. Kdo je nepominutelný dědic a jaké je jeho postavení?**
- 9. Kdy a koho lze vydědit? Co je to negativní závěť?**
- 10. Jakým způsobem se lze zřeknout dědictví? Lze se zřici dědického práva ve prospěch určité osoby?**
- 11. Co je to fideikomisární substituce?**

Příklady:

- 1. Pan a paní Novákovi tragicky zemřeli současně při autonehodě. Měli společně nezletilého syna Petra. Pan Novák měl z prvního manželství zletilou dceru Kláru. Manželé Novákovi, neměli žádné dluhy. Kdo bude dědit po panu Novákovi a kdo po paní Novákové, pokud dle § 1635 odst. 2 ObčZ dědí v první dědické skupině manžela děti zůstavitele?**
- 2. Jak by změnila situaci, kdyby paní Nováková zemřela až v nemocnici, do které byla převezena po výše uvedené autonehodě.**

3. Stará paní, budoucí zůstavitelka, vdova, má pouze jednoho dospělého mentálně postiženého syna (omezen ve svéprávnosti, může max. nakládat s majetkem do 1000 Kč měsíčně).

Poradte jí, jakým způsobem má naložit se svým vcelku značným majetkem pro případ smrti, pokud chce mít jistotu, že její syn, bude po dobu svého života materiálně zaopatřen a že po jeho smrti nenabude majetek stát, jako odúmrtí.

4. Starší manželé (budoucí zůstavitelé) měli dvě dospělé děti, syna a dceru. Dcera již od nich poté, co se vdala, obdržela darem rodinný dům, v hodnotě cca 4 milióny Kč.

Starší manželé (budoucí zůstavitelé) bydlí v bytě, který vlastní (hodnota 2 milióny Kč), na účtu mají 250.000,- Kč. Rádi by se vůči oběma dětem zachovali spravedlivě a umřeli s klidem, že po jejich smrti již vše obdrží pouze syn.

Jak mají postupovat?

Co může případně učinit jejich syn po jejich smrti, pokud rodiče za svého života žádné poslední pořízení neučiní?

5. Zůstavitelka, vdova, po sobě zanechala tři zletilé děti, každý z nich měl dva potomky (ve vztahu k zůstavitelce vnuky). Žádné poslední pořízení nebylo, tudíž nastupuje dědění ze zákona. Všechny tři děti zůstavitelky se mezi sebou dohodly, že bude lepší, když ony dědit nebudou a dědictví „přenechají“ svým dětem, tzn. vnukům zůstavitelky. Jakým způsobem to mohou udělat?